The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa. The only Telugu Newspaper
for H E H The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

102756

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD Dn.) THURSDAY 26-4-1934

సం॥చందా రూ ౭-౦-౦ అర్థ ,, ,, ౩-౧౨-౦ విడి ప్రతిక ౦-౧-౪	GOLKONDA PATRIKA	ఒక వారము తరువాత ప్రాతపత్రిక కోరినయెడల వెలకు పరిమితి లేదు

సంపుటము ౮ } శా.శ.౧౮౫౫ శ్రీ భావ నామ సం॥ అధిక వైశాఖ శు॥౧౨ గురువారము ౨౨-౭-౪౩ ఫ { సంచిక ౬౫

భారతీయాయుర్వేదాఙ్గ కుమారతంత్రము

కుమారతంత్ర నిర్వచనము

(గత సంచిక తరువాయి)

స్తన్యవృద్ధి

శ్లో॥ శాలిషష్టికగోధూమా న్మాంసమ్మత్స్యరసం పయః
కాలశాకమలాబూంచ నారికేలం కశేరుకం
శృఙ్గాటకం వరీం చాపి విదారీ కన్దమేవచ
లశునం దుగ్ధవృద్ధ్యర్థం సేవేత సుమహౌషధమ్

వరిబియ్యంపు పిండి గోధుమాన్నము (లేక) రొట్టె మాంసము చిరుచిరు లను చిన్ని చేపలు పాలను బచ్చలి కూరకాడలు, కొబ్బరికాయ కూర నమ్మకుం పలు సింగాడికాంపలు పరిగగడ్డలు శతావరి (పిల్లి పీచర వేళ్లు) నేలగుమ్మడిగడ్డ, యుల్లిగడ్డ (వెల్లుల్లి) వీటిని కూరలుగాను చూర్ణములుగాను లేహ్యములుగాను తయారుచేసుకొని పాలు వృద్ధియగుటకై సేవించవలయును ఈ సేవనవలన స్త్రీ సంతుష్టిగనును

శ్లో॥ కలమస్యతణ్డులానాం కల్కం యా క్షీరపేషితం పిబతి
సాభవతి భృశంతరుణీ క్షీరధరేవ స్తనంగతచ గాంగలా భా

ఎఱ్ఱబుడమవడ్లబియ్యము కల్కముచేసి పాలతో కలుపుకొని త్రాగినచో స్త్రీలకు పాలు విశేషముగా కలుగును

కల్కము చేయుపద్ధతి బియ్యమును మూడుగంటలసేపు నీళ్లలో నానవేసి బాగా నానిన బియ్యమును మెత్తగా రోటిలోవేసి నూరి పాలతో కలుపుకొని త్రాగవలయును బియ్యము ఒకతులము ప్రమాణము ఉదయము ఒకతులము ప్రమాణము సాయంత్రమును ఉపయోగించవలయును (అనుభవము)

శ్లో॥ విదారీకన్దస్వరసం పిబేత్ స్తన్యస్యవృద్ధయే
తచ్చూర్ణం తస్యవృద్ధ్యర్థం పిబేద్వా క్షీరసంయుతం భా

నేలగుమ్మడిగడ్డ యొక్క స్వరసమును విడిగాగాని పాలతో కలుపుకొని గాని త్రాగినచో స్త్రీలకు పాలు వృద్ధియగును

స్వరసమునే త్రాగునెడల అయిదుతులముల రసమును చూర్ణమగునెడల తులము మొదలు రెండుతులముల వఱకును వాడుకొనవలయును స్వరసమును ఉదయమున ఒకపూట చొప్పునను చూర్ణమును ఉదయము సాయంకాలము రెండు పూటలను వాడవలయును

సూ॥ వీరణశాలిషష్టికేక్షువాలికాదర్భ కుశకాశగున్ద్రేత్కటమూల కత్తృణమూలా
నీతి దశేమాని స్తన్యజననాని భవన్తి

వట్టివేళ్లు బుడమవరివేళ్లు గొబ్బివేళ్లు దర్భవేళ్లు [illegible]వేళ్లు కాకిదొసుదు వేళ్లు ఎఱ్ఱ చెఱుకువేళ్లు గఱికవేళ్లు, వరివేళ్లు కామంచికసువు వేళ్లు ఈ పదియును స్తన్యమును వృద్ధిచేయును

వీని సేవింపుపద్ధతి —

పైచెప్పబడిన అన్నిరకములవేళ్లుగాని లేక యెన్నిరకములు దొరకిన అన్ని యేగాని లేక యొకజాతి వేళ్లుగాని తెచ్చి నీడన యెండించి పొడుమునగొట్టి వస్త్రగాలితము చేసి ఒకతులము అయిదుతులములపాలతో త్రాగగలిగినన్ని పాలతో కలుపు కొని త్రాగవలయును ఉదయంపూటమాత్రము త్రాగినచాలును అవసరమగుచో రెండుపూటలయందును వాడవచ్చును అట్లుగాక ప్రతియొకసారియు ఒకతులము ప్రమాణము చూర్ణమును పాలతో కలుపుకొని రోజునాలుగైదు పర్యాయములను త్రాగవచ్చును పాలుసమృద్ధిగా గలుగును యెన్నిపర్యాయములు త్రాగిన నన్ని పర్యాయములు పిల్లలకు పాలుచక్కగా సరిపోవుచుండును ఇయ్యది ప్రసూతము [illegible] యున్నది ఇందుకు కారణమాలోచింపగా పశువులు గడ్డిగాని [illegible] పాలిచ్చుచున్నవి గడ్డియు గఱికయు ఓషధులయందు ప్రాముఖ్య [illegible] వస్తువులై యున్నవి మధురరసమును శీతవీర్యమును గలిగియుండు [illegible] రసధాతువును యితరధాతువులనంది [illegible] సో [illegible] గుండా స్తనాశయములను పూరించును రసధాతువుయొక్క సారమే స్తన్య ము (పాలు)

శ్లో॥ రసప్రసాదో మధురః పక్వాహారనిమిత్తకః
కృత్స్నదేహాత్ స్తనౌ ప్రాప్తః స్తన్యమిత్యభిధీయతే భా

[illegible] ఆహారముచేత యేర్పడిన రసధాతువుయొక్క సారము శరీరమం తటినుండియు వచ్చి స్తనములయందు జేరి స్తన్యము (పాలు) గామారును

నామకరణము

[illegible] గాపొందుచు శిశువునకు పదియవరోజున నామ కరణము [illegible]

సూ॥ దశమేత్వహని సఉత్థాప్య స్త్రీ సర్వగన్ధౌషధై ర్గౌరసర్షపైశ్చస్నా

తాలఘ్వాహతశుచివస్త్రంపరిధాయ పవిత్రేష్టలఘువిచిత్ర భూషణ వతీచ సంస్పృశ్యమఙ్గలాన్యుచితామర్చయిత్వాచ దేవతాం శిఖినః శుక్లాసుమనసఉష్ణీం స్త్రాం బ్రాహ్మణాన్ స్వస్తి వాచయిత్వా కుమార మహతేనా వాససా సంవేష్ట్య ప్రాక్శిరసముదక్శిరసం వా సంవేశ్య దేవతా పూర్వం ద్విజాతిభ్యః ప్రణమతీత్యుక్త్వా కుమారస్య పితా నక్షత్రదేవతాయుక్తం నామకారయేత్ ద్వే నామనీ కారయేత్ నాక్షత్రికం నామాభిప్రాయికంచ తత్రాభిప్రాయికం వృద్ధప్రపురుష నామాక్షరం ప్రతిష్ఠితం నాక్షత్రికంతు నక్షత్రదేవతా పర్యాయ నామ్నా చ

పదియవరోజున (పురిటిస్నానమురోజున సర్వగన్ధోదకము (దాల్చినిచెక్క ఏలకులు జాపత్రి, నాగకేసరములు కర్పూరము తక్కోలములు, అగరు, తుంగ తుప్ప లవంగాలు ఈగినసులను వేసి కాచిననీళ్ళ) చేగాని తెల్లఆవాలువేసి కాచి నీటితోగాని శిశువుసహితముగ బాలింతను స్నానము చేయించి తేలికయగు పరిశు ద్ధవస్త్రము లను గట్టించి తేలికయైన యిష్టములగు భూషణము (సొమ్ము) లను ధరింప జేసి మఙ్గళకరములగు (పసుపు కుంకుమ సిరాజనము మున్నగు) ద్రవ్యములను ముట్టుకొనునట్లుజేసి [illegible] పూజలను బాలింతచే చేయించి విశ్వతియగు లుగానివారును పరిశుభ్రమైన తెల్లనివస్త్రములను ధరించినవారునగు బ్రాహ్మ లచే స్వస్తి వాచనము చేయించి శిశువును శుభ్రమైన మంచి బట్టలచే గప్పి తూర్పు శిరముగాగాని ఉత్తరశిరముగాగాని బాలింతయొడిలో శిశువునుంచుకొనునట్లు జేసి దేవతలకును బ్రాహ్మణులకును నమస్కరించునటులచేసి శిశువునకు తండ్రి నక్షత్రనామముచే నామకరణము (పేరుపెట్టుట) చేయవలయును శిశువునకు లో కవ్యవహారముకొఱకు నక్షత్రనామముగాని లేక యిష్టమగు వేరొకపేరుగాని రెండు పేర్లనుగాని పెట్టవచ్చును ఇందులో యిష్టమైన పేరనగా తనవంశమున వృద్ధు లగు తండ్రి, తాత ముత్తాతలయొక్క పేర్లు పెట్టవలయును నక్షత్రనామమన శిశువుజన్మించిన నక్షత్రమున కధిదేవతయగు దేవతయొక్క పేరును పెట్టవలయును

ఈవిధులయందు పుణ్యాహవాచనము మొదలగు పనులు చేయించుటకు పిలువబడిన బ్రాహ్మణులెంత శుభ్రముగా నుండవలయునో సాధారణముగా పురో హితు లెటువంటివారుగా నుండవలయునో ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయ ము పసిపిల్లలకును బాలింతలకును ఉపయోగించు బట్ట లెంత శుభ్రముగాను తేలి కగాను నుండవలయునో బాలింతధరించెడి సొమ్ము లెంతచులకనగా నుండవలయు నో విచారించి మాచి పూర్వకాలపు నాగరికతయు ఆరోగ్యపద్ధతులును ఎంతయో న్నతియందున్నదియు బోధపడగలదు

ఇదియే గాక నామకరణములను జేయుటకుగా మహర్షియగు ఆశ్వలాయ నుడు తనగృహ్యసూత్రములయందిట్లు వ్రాసెను

సూ॥ శస్తాహారవంశజానాం పితృపితామహ ప్రపితామహాదీనాం నామకుర్యాతాతః ॥ అ ౪ అ ౧

తనవంశమందలి ప్రశస్తులగు పురుషులయొక్క పేర్లనుగాని తండ్రి తా త లేక ముత్తాతలయొక్క పేర్లనుగాని శిశువునకు వ్యవహారనామముగా నుపయో గించవలయును.

[illegible] మనుష్యులెల్లరును [illegible] రాజనగరనిర్మాణ ప్రకరణమున [illegible]

సూ॥ పితామహప్రపితామహాదీనామాదితః [illegible] నామక [illegible] రాజ్యాభిమానబుధసరాశ్చ

తాం ౧ ఎ. వి. రాజనగరనిర్మాణ ప్రకరణం ౕ ౧౫

సదాచారశీలుడును, నానువిద్యాకుశలుడునగు రాజపురోహితుడు రాజ కుమారునకు నామకరణముచేయునప్పుడు తల్లి తండ్రియొక్కగాని తండ్రితాతయొ క్కగాని పేర్లనాలోచించి బాలునకు వ్యవహారనామముగా నేర్పరుచవలయును

ఇందుకు కారణమింకను విశ్వకర్మ విద్యాప్రకాశమునందు విపులముగా ద ర్శింపబడినదిగాని గ్రంథవిస్తరభీతిచే నవ్విషయమంతయు వదలి ముఖ్యాభిప్రాయ మునుమాత్రము తెలియచేసెదను. మొదట రాజనగరమును (రాజధానిని) నిర్మిం చతడు వాస్తుశాస్త్రప్రకారము తనయొక్క నామాక్షరవర్ణమున కనుకూలమగుదా నినందు తనకు శుభముగలుగుటలాలోచించి గృహారామములు నేర్పరచుకొనవ లయు [illegible] గృహారామాదులు తనపుంతతికి వ్యతిరేకవర్ణముగాక తన [illegible] సంతతి [illegible] నామకరణ [illegible] అసంతతి [illegible] గృహారామములు శుభదాయకములు [illegible] శిశువులకు వ్యావహారి కనామములుగా నేర్పరచవలయుననియు వివరింపబడినది

ఇప్పటికిని చాలభాగము శిశునామకరణమున లోకవ్యవహారమిట్లే, కాని ఆలోచింపగా భారతీయ కార్యక్రమమున ఆరోగ్యమునకును విశ్వకర్మమునకు ననుకూలముగా [illegible] ధర్మశాస్త్రములను రూపొం దినట్లు గన్పట్టుచుండును ఆరోగ్యమును ప్రధానముగా జేసికొని విశ్వకర్మతం ము ననుసరించుటకై తగు కట్టుదిట్టము లేర్పరచి జాతియత విద్యాగౌరవ ముతో పాటుగా [illegible] నగరనిర్మాణ ధరత ఖండవిభా గమున భారతీయులు [illegible] (సశేషము)

[illegible]

[illegible]

జిల్లాల వార్తలు

మామిడిచెట్టుపైనుండిబడి మరణించుట

(ఒక విలేఖరి)

గాలిపల్లి ౨౫-౬-౪౩

ఇచ్చట ౨౩-౬-౪౩ అర్ధరాత్రి పరియగు రోజున సింగిరెడ్డి మల్లయ్యగారి మూర్ఖుడగు ... రెడ్డి యను బాలుడు సుమారు ౧౨ సంవత్సరములుగలవాడు మామిడికాయలుకోసికొనుటకై అపుడే పక్కకాయలు కోయబోయి మొగ్గక్రింది బండపైపడగా, అపాయకరముగు స్థలములో దెబ్బతగిలి అతడు వెంటనే క్రిందపడి మృతుడయ్యెను. పోలీసువారువచ్చి పంచునామా చేసికొని పాతిపెట్టుట కనుజ్ఞనొసగిరి.

స్ఫోటకబాధలో పెండ్లి

నాగబల్లి మహనాడు కన్యమరణించుట

(విలేఖకుడు)

గాలిపల్లి ౨౫-౬-౪౩

మానవపానిపేటగ్రామమునకు చేరిన ... ఖాలో చేరినది. గాలిపల్లికి సుమారు ౭ మైళ్ళదూరమున నున్నది. ఇచ్చట మల్లారెడ్డియనునతని కుమార్తె ... సంవత్సరములకాలి బాలి ... [illegible]

గినవాలుకావచ్చును. స్ఫోటకమునుండు మగ్గక పూర్వమే నర్సగామమున మేనల్లునికిచ్చి వివాహము చేయుటకు తలపడి ౨౩-౬-౪౩ రోజున లగ్నము గావించిరి లగ్నమయిన తర్వాత కన్యను పరుపించుటకై గొంపోయిరి, నాగ... నాటి సాయంత్రము కన్యజ్వరముచే పడక్కై పడియుండెను. నాటి రాత్రియే నాగబలి నసిరి ... పిల్లను ఇట్టి అపాయకరముగు స్థితియందున్నందువల్ల స్వగృహమునకు తీసికొనివచ్చిరి అదేఉదయము ... గం ... కన్యక పకలో... కతుకాలా ... ఈ బాలికయొ ... అకాలమరణము ... జనులందరు విచారగ్రస్తులైయున్నారు బాలిక ... స్థితియందుండ వివాహము తలపెట్టుకొనుటకేమి కారణమో గోచరింపకున్నది

బందోబస్తులో పంకరలు

రైతుల మొఱ

ఈమధ్య బందోబస్తు తాలూక్కాకోలా ... సాజం సాహెబ్ గారి ... తాలూకా మొఱలు ... ముసట్వారీలను ... రైతులకు కొంత అన్యాయము జరిగినదని ... తీర్చవలెనని ... కొందరు రైతులు బందోబస్తు ... సాహెబుగారికి మొఱ పెట్టుకొనియున్నారు. ... తెలియుచున్నది

... ౧౧-౬-౪౩ ... ఆది వారము పగలు ... సాహెబుగారు ... మరియు పనిజరుగలేదు ... తాలూకా ... రైతుల మొఱలో ... [illegible]

గేదగిలో అగ్నిప్రమాదము

బీదరుజిల్లాలో గేదగి గ్రామములో అగ్నిప్రమాదము కలిగి మూరుయిండ్లు కాలిపోయినట్లును ఇపుడు ... కాలిపోయినట్లును ఒక ... తెలిసినది అసలు ప్రమాదము మొదట ... ప్రారంభమయ్యెను అగ్ని ... పారిభాషుల ... కాలినవి ... కాలిపోయెను. ఒక స్త్రీయును ... గాయములను పొందిరి. ... చే మంటలు ప్రబలమై ... ఇండ్లు కాలినవి రూ ౨౦౦౦౦ అసాముల నష్టమైనట్లు తెలియుచున్నది గ్రామస్థులు ... పంటను సంగ్రహించి ఉంచుకొనిన ధాన్యమంతయు నష్టమైనది

ఈస్టిండియా కంపెనీకాలపు నాణెములు

మంచాడగ్రామములో దొరకుట

వరంగల్లు జిల్లా ... గ్రామములో ... [illegible]

కర్నాటక సంఘస్థాపన

సుప్రసిద్ధ సంస్థానము [illegible] రాజా కృష్ణప్పనాయక్ బ[illegible]వంత్ బహద్దరుగారి ప్రోత్సాహమువలన ఆ సంస్థానములో [illegible] సారస్వత సాంఘిక అభివృద్ధిని సాధించుటకై కర్నాటక సంఘము [illegible] స్థాపించబడినది. రాజా సాహెబుగారే ఆ సంఘమున కధ్యక్షులు [illegible] శ్రీ [illegible] ఉపాధ్యక్షులుగను [illegible] కార్యదర్శిగను ఎన్ను[illegible] శారదా గ్రంథాలయముయొక్క నిర్వాహకత్వము [illegible] ఆ సంఘమునకు [illegible] గ్రంథాలయముయొక్కయు [illegible] వహించిరి. [illegible] గ్రంథాలయమునకు ౨౦౦ గ్రంథములను [illegible] సంఘములో సభ్యులుగా చేరినారు.

బులెటిన్

ఉస్మానాబాదు జిల్లాలో కరంబాలో సంస్కృత [illegible] ద్యాలయము [illegible] త్వరలో కట్టింపబడ[illegible] యున్నారని తెలియుచున్నట్లు బులెటిను పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రాయచూరులో వ్యవసాయ శాఖాధ్యక్షునికి సన్మానము

[illegible] నిజాం ప్రభుత్వ వ్యవసాయ శాఖాధ్యక్షులగు నిజాముద్దీన్ హైదరుగారికి రాయచూరులో ప్రభుత్వ వ్యవసాయ ప్రధాన పరిశోధన భూమిలో సన్మానము చేయబడెను. నిజాముద్దీన్ హైదరుగారి ఉద్యోగకాల పరిమితిలో రెండేండ్లు అధికము చేయబడినందుకు తమ సంతోషమును తెల్పుటకై వ్యవసాయ శాఖోద్యోగులీ సన్మానము చేసిరి. కర్నాటక [illegible] ఉపాధ్యక్షులగు [illegible] గారు [illegible] శాస్త్రములో ప్రవీణులగు [illegible] వచ్చిన నిజాముద్దీన్ హైదరుగారికి స్వాగతమిచ్చిరి. సన్మాన సమయమున [illegible] మొదలగు [illegible] అధికారులును ఇతర ప్రజలునుకూడ వచ్చియుండిరి.

హత్యలు, ఉపద్రవములు!

[illegible] జిల్లాలో [illegible] నుండి వచ్చినయొక వార్తవలన [illegible] గ్రామములో ఒక బావిలో [illegible] చచ్చిపడియుండినట్లు తెలిసినది. [illegible] అధికారులు వ్రాసికొనిరట.

[illegible] భాధపడుచు [illegible] మరణించినట్లు [illegible] జిల్లాలో [illegible] నుండి వచ్చిన యొకవార్త తెల్పుచున్నది. అచటనుండియే వచ్చిన మరియొక వార్తలో ఇంకొక స్త్రీ ఆత్మహత్య చేసికొన్నటు తెల్పుచున్నది.

మహబూబునగరు జిల్లాలో [illegible] ఒక స్త్రీ ఒక బావిలో బడి మరణించెను.

ప్రతి [illegible] ఒకరు బావిలోపడి మరణించిరట. [illegible] నుండి [illegible] సంవత్సరముల పిల్లవాడు [illegible] చచ్చెనని తెలియుచున్నది.

మహబూబాబాదు వాసియగు [illegible] అనునొకడు [illegible] మరణించెను. అదే యూరునకు చెందిన [illegible] ఇంటికి పోవుచుండగా [illegible] బడి చచ్చెను.

ఎల్లందు వాసియగు [illegible] పాముకాటుచే మరణించెను. అదే [illegible] రెండేండ్ల బాలిక యొకతె బావి[illegible] బడి మరణించెను.

భువనగిరివద్ద [illegible] ఆత్మహత్య చేసికొనెను.

[illegible] నుండి వచ్చిన యొక వార్తవలన [illegible] మరణించినట్లు తెలిసినది.

"బులెటిన్"

విఫలమైన ఆత్మహత్యా ప్రయత్నము

(మా విలేఖరి)

కాలిపల్లి [illegible]

[illegible] కాలిపల్లికి ఒక మైలుదూరమున [illegible] నున్నది. ఇచ్చట [illegible] అనునొక [illegible] ౨౫వ [illegible] దే [illegible] బావిలో [illegible] సతనిభార్య [illegible]

[illegible] తాగుటకు [illegible] తీసుకొని [illegible] వచ్చినట్లు, [illegible] ఊరివిగించుకొన [illegible] చున్నాడు. మున్ను [illegible] మేమనివారము [illegible] కున్నారో తెలియదు.

రాళ్లవానచే వరిపైరులు నాశనము

(మా విలేఖరి)

గాలిపల్లి [illegible]

10-7-45 శనివారమురోజున సాయంత్రము గాలి దుమారమువల్ల ధూళి మీదికెగయుచు భయంకరముగా రాళ్లవాన కురిసి [illegible] వంతెడు పుల, వల్లంపేట, పెదలింగాపురము మున్నగు గ్రామముల పైరులను నాశనమొందించినది. వడ్లు అన్ని గడ్డిపరకలు తప్పి ముక్కలుముక్కలుగా అయిపోయినవి. ఇచ్చటి ప్రజలందరు దుఃఖించుచున్నారు. ఇచ్చటి కృషికులు మాల్గుజారీశిస్తు చెల్లించుటెట్లు? ఋణదాతలనుండి విముక్తి నొందుటెట్లు? పశువుల పోషించుకొనుటెట్లు? జీవనోపాయమెట్లు, అని చింతిల్లుచున్నారు.

బాలభక్త పుస్తక భాండాగార వార్షికోత్సవము

(స్వకీయ విలేఖరి)

[illegible] 14-7-45

ఇచట యువకులు గ్రంథాలయమును స్థాపించి సంవత్సరమైనది. గ్రామములో పలుకుబడిగలవారు ఇదివరలో పెద్దలని పిలిపించుకొను వారిసాహాయ్యములేకున్నను యువకులు మంచిపట్టుదలగా శ్రద్ధాభక్తులతో గ్రంథాలయమును పోషించుకొనుచుండిరి. సంవత్సరము పూర్తికాగానే జన్మదినోత్సవము చేయదలచి గ్రామములోగల పెద్దలపిలుచుకొని గ్రంథాలయమును రంగురంగు కాగితములతో అలంకరించి వీధివాను శృంగారించి వూరేగింపునకు వెడలదలచిరి. ఈ యువకుల యుత్సాహముచూచి విద్యావిహీనులగు రైతు సోదరులకు ఉత్సాహముకలిగి వకరు బండినిలాగుకొనివచ్చిరి. ఇంకొకరు ఎడ్లను తెచ్చిరి. కొందరు ఎడ్ల మెడకు [illegible] రంగులువేసి అలంకరించిరి. వీధులలో పుస్తకములుంచి శకటముపై నెక్కించి బాజాబజంత్రీలతో వూరేగింపుకు బయలుదేరిరి. సరస్వతీదేవికి పలువురు "స్త్రీ" పురుషులు. హారతులిచ్చి కానుకలర్పించుకొని వూరేగింపు పూర్తిచేసుకొని ఆలయములో ప్రవేశించిన తరువాత మంత్రపుష్పముతో ఆశీర్వచనము చెప్పిరి. అధ్యక్షులు కార్యదర్శులు తమతమ ధర్మములను చక్కగా నెరవేర్చుచున్నారు. ఈసంవత్సరము గోలకొండపత్రిక తెప్పించుకొనవలెనని తీర్మానించుకొనిరట. ఇక ముఖ్య ముందుప్రకటించెదరట.

నిజాంరాష్ట్రీయుల మొఱలు

గంగాయాత్రికులకు పన్ను

చెన్నూరు [illegible]

[illegible]

[illegible] నుండి [illegible] లో చేరిన [illegible] వారికి [illegible]

[illegible] యాత్రికులు [illegible] బండ్లకు [illegible] పన్ను [illegible] జాతరలో [illegible] ప్రభుత్వ అధికారులకు [illegible] తెలుపుచున్నాను. [illegible] బండ్లకు పన్ను [illegible] ఈ విషయముగా [illegible] సంగగా ఇంతవరకు [illegible] మున్నటివిధముగా [illegible] ఆజ్ఞాపత్రికను ననుసరించి [illegible] బండ్లను పన్ను ఇవ్వనిచో [illegible] దురవస్థ [illegible] గ్రామాధికారులకట్టి [illegible] ఆ ఆజ్ఞాపత్రికను [illegible] ఇట్టి [illegible] కార్యములకు [illegible] కష్టనష్టములకు [illegible] బుద్ధిమంతులే [illegible] కలరు. ఇట్టి దురవస్థలందు పై అధికారులు దయచూపి విచారించకుండిన [illegible] పీడింపబడుచున్న ప్రజలగతి ఇంకేమగునో! వ్రాయుటకలవికాదు.

ఇంతవరకు [illegible] చేయుచు [illegible] సంవత్సరములు గావచ్చెను. కాని వసూలు చేయువారలకిదివరకు [illegible] లేదు, చావిడియందు గ్రామాధికారులకు దృష్టింతవరకును లేదు.

[illegible]

[illegible] సంవత్సరమునుండి [illegible] సరిగా [illegible] గారికి [illegible] సంవత్సర వార్షికోత్సవమును [illegible] గ్రామములలో [illegible] అభిమానము గల్గింపవలెనని [illegible] చున్నాడను.

ఇట్లు
[illegible]
వకీలు

౧౩౫౪ ఫసలీ రబ్బీకిస్తు రైతుల ఘోష

[illegible]

ప్రజారంజకులగు ప్రభువుగారు [illegible] బీదాలు ఆబీలో [illegible] తగ్గించుటనుబట్టి [illegible] జీవనమునకు [illegible] రబ్బీకిస్తు సంతోషముగనే చెల్లించినారు. [illegible] కిస్తు ఇదే పెద్దకిస్తు [illegible] సంబంధించినది, ఈప్రాంతములలో [illegible] చేయుదురు. ఆబీలో [illegible] లేదు. [illegible]

ఈ రబ్బీకిస్తులోనే [illegible] ప్రభువుగారికి [illegible] సంకటము [illegible]

[illegible]

...వారు ఆ... లో ... ఏమి ... శబ్దము ... చేసియుండిరి. ... ఒక ... ఇట్లు మూసి వేయుమన్నారు. ... చేసినారు ... ఉపరిస్థితి ... చిరలేలు చున్నారు. ... ఒక్కసారైనా ఒక్కటే రెండు ... ఏదోరా! ఎట్లాయిగా ... సుమా గింజలను ... నేగేదా ... ఆ కాపేరికట్న ములు ... పంపినారట. నీ ... అవి వచ్చుచున్నవి ... ఆసామి యిక్కడ వచ్చు ... సాదము ... తెలియును! దీనిని ఎట్లున్నా నెవరితో ... ఉదాతృలందు ... ప్రార్థించు చున్నాను.

ఒక కర్షకాభిమాని

స్థానిక వార్తలు

ఇల్లు కట్టించుస్థలము నుగూర్చి వివాదము

హైదరాబాదు గౌలిగూడలో అక్కడనేకవిధములు కి ... మహాకాళి దేవాలయమువద్ద ఇల్లు కట్టించెదలకు ... ఇక్కడి ప్రజలలో కొందరు యిల్లు కట్టించెదలకు ... దేవాలయమునకు చెందినదనియు అక్కడ దే ... వచ్చిన జనులు పూజలు ప్రార్థనలు సల్పు ఆచా ... కొలట్టో బకీలాలను అక్కడ యిల్లు కట్టిం ... కొత్వాలు సాహెబుగారిని మునిసిపల్ ... దరఖాస్తులనిచ్చిరి. కొత్వాలు గారు ఖర్దాము ... స్థలము ... జాతి ... పెట్టిరని ... బకీలాలను ... ప్రముఖులను పంపవలసిన ... — మురళీ.

వివితంతువ్రుయొక్క అరెస్టు

సికింద్రాబాదు ... చిత్తారమ్మయను ... వితంతువును అరెస్టుచేసిరి. ఖుర్దాను ... ఒక ... పోలీసు ... చిత్తారమ్మ ... అనుమా ... చేయుచున్నారు.

వెలుదు వస్తువుల శాసనము

హైదరాబాదు శాసనసభలో ఆలోచించబడును

[వెలుదువస్తువుల అమ్మకము] నిజాము మునను ఉపయో ... శాసనము ... శాసనసభలో ప్రవేశ ... హైదరాబాదు జరీదాలో ప్రకటించ ... పేరక ... నిజాం ప్రభుత్వమువారి ... వెలుదువస్తువుల ...

...వారు ... శాసనసభయొక్క కార్యదర్శి ... నిజాం గారి ప్రభుత్వ ... శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుటకు ... వచ్చినది.

ఈ శాసనము ప్రకారము ... ఇంకి ... వెలుదువస్తువులు ... అమ్మకమునకు ... హైదరాబాదులో నైనను కొత్వాలు గారి అనుమతిలేనిది ... తాలూకాదారుగారి అనుమతిలేనిది అమ్ముటకు ... వెలుదువస్తువులకంటె ... అయితే ... అమ్ముకొనుటలో ... హైదరాబాదు నగరములో నైనను కొత్వాలు గారి అనుమతిపొందిన ... జిల్లాలలో నైనను తాలూకాదారుగారి అనుమతిపొందియుండవలెను. ... ఇతరపర ... సంగ్రహించి ... ప్రచు ... ఎవరుగాని జనుల ... నిషేధించబడినది. ... హైదరాబాదు నగరములో నైనను కొత్వాలుగారి అనుజ్ఞపొందియుండి జిల్లాలలో నైనను తాలూకాదారుగారి అనుజ్ఞపొందియుండుటయును చేయవచ్చును. ... అనుమతి ఇచ్చుట

అధికారములు ... అనుమతిని ... చేయవలె ... ప్రజలకొరకై ... ఏ సమయమునైనను ... పబ్లికు ... అనుమతి ... హైదరాబాదులో నైనను కొత్వాలు గారు జిల్లాలలో నైనను తాలూకాదారుగారును ... అవసరమైన ... వెలుదువస్తువులను ... ఉల్లంఘించరాదు.

... వెలుదువస్తువులు ... జిల్లాలలో నైనను తహసీ... అధికారులు ... అవసరమును ... విధించవచ్చును. ... వెలుదువస్తువులు ...

ఈ శాసనముయొక్క దఫా ౩ ... జరిమానా ... విధించవచ్చును. ఈ శాసనముక్రింద పోలీసువారు ... శిక్షకు ... చేయవచ్చును.

సూచన

నిన్నటిదినము మొహర్రముపండుగ కలవ గుటచే ౧౨ పేజీలు పూర్తిగా ప్రకటించుటకు వీలు కలిగినది కాదు

తగింపుచందా

౧ ఖుర్దాదు ౧౩౪౩ ఫ॥ నుండి ౧౫ తీరు ౧౩౪౩ ఫ॥ వరకు, అనగా ఖుర్దాదు నెలలో క్రొత్తగాచేరు చందాదారులకు, సంవత్సరమునకు రు ౬-౦-౦ లకే మూపత్రిక పంపెదము. మంచి సమయము. ఆల సించినచో తరువాత నిరాశచెందెదరు

వ్యవస్థాపకుడు

గోలకొండ పత్రిక

శ్రీభావనామ సం॥ అధిక వైశాఖ శు॥ ౧౨

గురువారము

గ్రామములలో ఆరోగ్యరక్షణము

మన దేశములో ఆరోగ్యరక్షణమునకై ప్రభుత్వమువారు చేయు ప్రయత్నములలో ఒక లోపము తక్కినవాటికంటె యెక్కువగా గోచ రించుచుండును. అది ఏదనగా గ్రామజనులకు ఆ రోగ్యరక్షణమునకు అవసరములగు సౌకర్యము లను సులభమైన అందుబాటులో నుంచకుండుట ప్రభుత్వమువారికి వచ్చు ఆదాయములో ఎక్కువ భాగము గ్రామస్థులవలననే వచ్చుచుండును. కాని గ్రామస్థులకు వారుచెల్లించుదానికి తగినంత ప్రతి ఫలము చేకూరుచుండుటలేదని స్పష్టముగా తెలి సిన సంగతియే మన నిజామురాష్ట్రములోగూడ ఈ విధముగనే ఉండుట ఆశ్చర్యముకాదు లో కల్పుండులవలన గ్రామములదశ బాగుపడునే మోయని యూహింపబడెనుగాని గ్రామస్థులవల న వసూలుచేయబడు సొమ్ములో ఎక్కువభాగ ము పట్టణములలో ఖర్చుచేయవడుటచే లోకల్పుం డులవలన గ్రామజనులు లాభము పొందలేదని ప్రభుత్వమువారే తలచుచున్నారు

మన ప్రభుత్వపు ఆరోగ్యరక్షణ, చికిత్సా శాఖలయొక్క అధ్యక్షుడగు కర్నల్ నార్మన్ వాకర్‌గారు జిల్లాలలో గ్రామాదులయందు ప్రస్తుతము కనబడుచున్న అనారోగ్య పరిస్థితుల ను గుర్తించి అట్టి పరిస్థితులవలన వ్యాధులు ప్రబ లకుండ జేయుటకై ఎటువంటి యేర్పాటలుచేసిన బాగుండునో సూచించుచు ఒక "స్కీము"ను తయారుచేసి ప్రభుత్వమువారి ఆమోదమునకై బంపిరనియు, అది ప్రభుత్వమువారి ఆలోచనలో నుండెననియు ౧౩౪౧ ఫసలీయొక్క పరిపాలనా నివేదిక (అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టు)లో తెలియజేయబడి యుండెను. ౧౩౪౧ ఫసలీలో పరిపాలనా నివేదిక లోగూడ ఆరోగ్యరక్షణ చికిత్సాశాఖకు సంబం ధించిన భాగములో జిల్లాలలో జ్వరములు అధిక ముగా ఉండినట్లు చెప్పబడినది ౧౩౪౦ వ ఫసలీ నివేదికలో సూచింపబడిన స్కీమువిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఇంకను ఆలోచించుచునేయున్న ట్లు ౧౩౪౧ వ ఫసలీ నివేదికలో తెలియజేయ బడినది. ఇప్పటికైనను దానివిషయమై ఏమైన స్థానమైనదో లేదో తెలియదుకాని ఈలోపల నే ప్రస్తుతము జరుగుచున్న సంవత్సరములో జిల్లాలలో ప్లేగువలన గ్రామములకు పట్టణములకు ఇదివరకెన్నడు లేనట్టి బాధకలిగెను. స్ఫోటకము కూడ గ్రామములలో చాల బాధకల్గించుచున్నట్లు ఇప్పటికిని వార్త లరుదెంచుచునే యున్నవి.

జిల్లాగ్రామములలో ప్లేగు మొదలైనటు వంటి అంటువ్యాధులు ప్రాప్తమైనపుడు వెంటనే వాటిని నిరోధించుటకుగాని వ్యాధితులకు సకాల మున సరియైన చికిత్సజేయుటకుగాని తగినయేర్పా ట్లు ఇపుడులేవు. కనుకనే గ్రామముల ఆరోగ్య రక్షణార్థమై ప్రత్యేకముగా ప్రజారోగ్యశాఖనొక దానిని ఏర్పరచుటకై కర్నల్ నార్మన్‌వాకర్ గారు సూచనచేసినది ఇపుడు మొత్తముమీద మన సంస్థానములోనంతయు గల చికిత్సాలయ ముల సంఖ్యనుబట్టి చూచినచో ప్రతి ౫౬౦ చ దరపుమైళ్లకు ఒక్కచికిత్సాలయమున్నట్లు కనబ డును ఇదే బరోడా సంస్థానములో మూడుప్రతి ౯౦ చదరపుమైళ్లకు ఒక చికిత్సాలయముగలదు.

బరోడా సంస్థానములో గ్రామముల ఆరోగ్య సంరక్షణకొరకు స్కీము నొకదానిని యేర్పర చి కొంతకాలము క్రిందట అమలులోపెట్టియుం డిరి దానివలన మంచి ఫలితము కల్గినట్లు తెలి యుచున్నది స్థలాంతరమున ఈవార్త ఈయబడి యున్నది. ఆరోగ్యమువంటి ముఖ్యవిషయములో పని యెంతత్వరగా ప్రారంభమైన అంతమేలు. వివిధగ్రామస్థుల ప్రత్యేకావసరములకు తగినట్లును వారికి చౌకగా అందుబాటులో నుండునట్లును వ్యాధుల నిరోధమునకై ఏర్పాట్లుచేయుట ఎట్లు? భవిష్యత్తులో వ్యాధులు రాకుండ గ్రామములలో అపరిశుద్ధిని అనారోగ్య పరిస్థితులను నిర్మూలించి గ్రామస్థులకు సామాన్యమైన ముఖ్యమైన ఆరోగ్య రక్షణనియమములను వారిహృదయములలో నా టుకొనునట్లుచేయుట ఎట్లు? ఈవిషయమున మొట్ట మొదట సరియైన ఆలోచనచేసి ఒకవిధానము నేర్పరచుకొన్న తరువాత దానిని ఆచరణలో పె ట్టుటకు ప్రారంభించుట కష్టమైనపని గాదు ఆ రోగ్యరక్షణయంత ప్రధానముకాని కొన్నిపను లకు ద్రవ్యము లక్షలకొలది లభించుచున్నపుడు ప్రధానము మాత్రమేగాక ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అత్యవసరమైన ఆరోగ్యరక్షణవిధానమునకు ద్రవ్యము లభించక పోవునని మేము అను కొనజాలము,

ఈచర్చను మరియొక్క విషయము చెప్పి ముగించెదము భవిష్యత్తులో గ్రామాదుల ఆ రోగ్యముగాని, మొత్తముమీద మనరాష్ట్రము యొక్క ఆరోగ్యముగాని తృప్తికరముగా నుండు టకు విద్య యెక్కువగా వ్యాపింపవలసి యున్నది. ఇది మనరాష్ట్రమున అసంతృప్తికరస్థితిలోనేయు న్నది నిర్బంధవిద్య అత్యవసరము, విద్యార్థిదశ యందే బాలురకు ఆరోగ్యరక్షణమందు మంచి అభిరుచికల్గునట్లు విద్యావిధానమందు ఏర్పాటుచే సినచో చాలఉత్తమము, గ్రామములు జనసమ్మ ర్దములేని స్థలములు, ధారాళమైన ప్రాణోజ్జీవన వాయువు వీచుస్థలములు అట్టిస్థలములలో ఏరతో అపరిశుద్ధి యుండినసేగాని తీవ్రమైన అంటువ్యా ధులు బాధింపజాలవు గ్రామస్థులకు గ్రామా రోగ్యమును కాపాడుట ఒకహక్కు, ఒకవిధియని మనస్సునకు పట్టునట్లుచేయు ఏర్పాటుచేయబడిన తర్వాత [illegible] అపరిశుద్ధి అనారోగ్యపరిస్థితులు క్రమకాలములో మాయమును కాగలవు. ఆరోగ్యశా ఖాధ్యక్షులగు వాకర్ దొరగారు విద్యాశాఖా ధ్యక్షుని [నవాబు మసూదుజంగ్ సాహెబ్] తో ఆలోచించి విద్యార్థుల ఆరోగ్యపరీక్షకై ఒకస్కీమును తయా రుచేసి సమర్పించినటులను దానిని ప్రభుత్వమువారు మొదట చెప్పబడిన స్కీములతో కలిపి ఆలోచిం చుచున్నట్లును ౧౩౪౧ ఫసలీనివేదికలో గలదు. ఈ విధానముకూడ ముఖ్యమైన అవసరము. ఈ రోజు విద్యార్థులు రేపుతల్లిదండ్రులు, పౌరులుకదా! అయితే విద్యార్థుల ఆరోగ్యపరీక్ష ఏర్పాటుతో పాటు స్త్రీ పురుషుల విద్యాభివృద్ధికై నిర్బంధవి ధానము అవలంబింపబడుటయు ఆవశ్యకము.

మహాత్ముని హరిజన యాత్ర

అస్సాంలో స్వాగతము

మహాత్ముని అస్సాం పర్యటనము ఏప్రిల్‌గం తేదిరాత్రి గోల్‌కండలో ప్రారంభమైనది ఈరాష్ట్రమున పర్యటనము ముగించుకొని మహదనపూర్ రాష్ట్రమున ప్రవేశించిన మొదటి రాత్రి మహాత్ముడు రస్సెల్‌లో గడపెను. మరునాడుదయము రస్సెల్‌లోనే స్వదేశీప్రదర్శన ప్రారంభోత్సవము జరిపి అక్కడి నుండి గౌహాటిలో ధుబ్రికిపోయి బహిరంగసభయందు ఉపన్య సించెను బర్పేటసందర్శించెను. అక్కడ ఏప్రిల్ ౧౧ తేదీన తన దర్శనార్థమై వేచియున్న అత్యధికసంఖ్యాకుల బహిరంగసభలో ఉపన్యసించెను. అక్కడినుండి మరునాడే [illegible] మునకు చేరి హరిజనుల ప్రతి స్టేషనులోను అధికసంఖ్యాకులు మహాత్ముని దర్శించి హరిజననిధికి విరాళ ములొసంగిరి

అస్సాం పర్యటనము ముగించి గాంధిగారు భూకంప మువలన కష్టపడిన బీహారు ప్రాంతములందు హరిజనయాత్ర సలిపెదరు. కార్యక్రమము క్రిందివిధముగా యేర్పాటు చేయ బడెను —

ఏప్రియల్ ౧౫ జొగబాని ౧౬ నిర్మాగంజ్, గయ ౧౭ చత్ర, హజారిబాగ్, ౧౮ బర్హి, జరియా. ౧౯ పట్నా, ఏప్రియల్ ౨౦ నుండి మే ౩ వరకే బిహారు రాష్ట్రంలో ... మే ౪ తాలూకాల కార్యక్రమము [illegible] ... పూరి ౧౦ కటకు ౧౧ కేంద్రపర ౧౨ [illegible] ౧౩ నుండి ౧౪ వరకు బాలసోర్ ౧౫ రంగపూర్ [illegible]

గాంధిమహాత్ముడు

గాంధిమహాత్ముడు అస్సాంరాష్ట్రములో జోర్హాటుకు ఏప్రిలు ౧౫ వ తేది నాడే చేరెను అస్సాములో హరిజనసం చారకార్యక్రమము ఏప్రిలు ౧౫ వ నాడు ప్రారంభమయ్యెను అక్కడ హరిజనులపేటలో గొప్పబహిరంగసభలో ఉపన్య సించె ఏప్రిలు ౧౫ వ నాడు మధ్యాహ్నము [illegible] ... చున్నప్రాంతములను చూచెను ఏప్రిలు ౧౬ వనాడు అక్క డిబహిరంగసభలో మహాత్మునకు హరిజనపక్షమున రూ ౧౫౦౦ లు సమర్పింపబడెను మహాత్ముడాసభయందున ఉపన్యసించు చు అస్సాము తేయాకుతోటలలో [illegible] ఉత్తరరాష్ట్రములనుం డివచ్చినపనివాండ్రుకూడ అస్సాంరాష్ట్రములోగల హరిజనులతో పాటు కష్టములననుభవించుచున్నారనియు ఈ భేదము అక్ర మమనియు తొలగింపవలసినదనియు అస్సాముప్రజలలో వల్లనుం డు చాలాపకారము కల్గుచున్నదనియు [illegible] చెప్పిరి. తరువాత స్త్రీలసభలో మహాత్ముడుపన్యసించెను [illegible] ... మహాత్మునికి విడిది ఏర్పరుప బడెను [illegible] ... కాంగ్రెసు [illegible] ... మహాత్ముడు [illegible] హరిజననిధికొరకు [illegible] ... అస్సాంహరిజనసంఘము [illegible] ... మహాత్ము [illegible] ... సంతోషము [illegible] ... లు తృప్తికరముగా [illegible]

[illegible]

[illegible] సత్యాగ్రహ ఖైదీల సంఖ్య

[illegible] ప్రకటన

ఢిల్లీ, ఏప్రిల్ ౧౮ —

[illegible] సత్యాగ్రహ ఖైదీలసంఖ్య [illegible], ఆనగా [illegible] మంది విడుదల చేయబడిరి. [illegible] మదరాసులో ౧౩, [illegible] ౧౩, సంయుక్త రాష్ట్రములలో [illegible] మంది యీరీతిగా విడుదల జరిగినది. [illegible] ఖైదీయుండిరి. ఒక సంవత్సరములో [illegible] మంది విడుదల చేయబడిరి.

[illegible] మంది ఖైదీయుండిరి [illegible] మంది యుండిరి. [illegible] తగ్గినవి. [illegible] నుండి [illegible] తగ్గినది. [illegible] బాధపడిరి. [illegible] తగ్గినది.

బీహారు పునరుద్ధరణము

బీహారు రాష్ట్రములో అంతటికిని ముజఫరుపూరు జిల్లా [illegible] పొందినది. అక్కడి అధికారులును అనర్థ [illegible] ఇండ్లు [illegible], పశువుల పాక, మట్టిక్రిందపడి [illegible] మొదలగు పనులను శ్రద్ధగా నిర్వర్తించిరి. [illegible] నిధినుండి లభించిన [illegible] చాలాభాగము [illegible] పడకలు [illegible] చేయబడినవి. [illegible] చేయబడెను. [illegible] సుభ్రము చేయబడెను. [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] రూ. [illegible] ప్రత్యేకింప బడినవి. [illegible] ప్రత్యేక శ్రద్ధ [illegible] జిల్లాబోర్డువారు [illegible] ముజఫరుపూరులో [illegible] ప్రకారము [illegible] ప్రభుత్వము [illegible] చేయుచున్నారు.

[illegible] భూకంపనిధినుండి బీహారు [illegible] లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టబడెను. [illegible] లక్షల రూపాయలు సామాన్యముగా అన్ని [illegible] ఖర్చు చేయబడెను. సుమారు [illegible] లక్షలు బీదలకు [illegible] సహాయము చేయబడెను. [illegible] లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయబడెను. [illegible] లక్షలు ఖర్చు [illegible]

భూకంపములో [illegible] [illegible] ప్రభుత్వమువారు [illegible] ఇప్పుడు [illegible] చేయుచున్నారు. [illegible]

[illegible] భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞులగు [illegible] భూకంపమువలన నష్టపడిన ప్రాంతములను [illegible] భాగింపబడినవి. [illegible] ప్రాంతములలో [illegible] సంవత్సరముల వరకు ఇండ్లు కట్టింపబడరాదనియు, [illegible] ప్రాంతములలో రెండు సంవత్సరములు వేచియుండిన [illegible] ప్రాంతములలో సంవత్సరమైన తర్వాత ఇండ్లు కట్టించవచ్చుననియు సలహానిచ్చిరి.

[illegible] భూకంపనష్టము కలిగెను. [illegible] ఇండ్లపన్నులను [illegible] మున్సిపల్ [illegible] ఆలోచించుచున్నారు. వైస్రాయినిధినుండి ౪౦౦౦ రూపాయలు ఖర్చు చేయబడెను.

ఏప్రిలు ౧౭ వ తేది [illegible] వైస్రాయిగారి భూకంపనిధి రూ. [illegible]

సంస్థానవార్తలు

ఇండూరులో ఎండతీక్ష్ణత

ఇండూరు సంస్థానములో ఎండ చాలా ఎక్కువగానుండుటచే సంస్థాన ప్రభుత్వముయొక్క కార్యాలయములను [illegible] ఉదయము ౭ గంటలనుండి మధ్యాహ్నము ౧౧౹ గంటల వరకు [illegible] సంస్థానప్రధానమంత్రిగారు ఆజ్ఞనియ్యవలసివచ్చినది.

పుదుకోటలో నిషేధింపబడనున్న చట్టము

ఏప్రిల్ ౧౮ [illegible] పుదుకోట శాసనసభయందు [illegible] సభ్యుడు [illegible] ప్రవేశపెట్టిన చట్టము [illegible] ప్రతిపాదించిరి [illegible] చట్టమును [illegible]

రయితుల [illegible] విచారించుటకు ఒక ఉపసంఘమును నియమించవలెనని [illegible] తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. కాని అనవసరమని ప్రభుత్వ [illegible] తీర్మానము ఉపసంహరింపబడెను.

సాంఘిక శాసనములను సెలవు

బరోడా మహారాజాగారి ఆజ్ఞ

గుజరాతులోను కథియవాడులోను [illegible] చిన్నచిన్న బాలికలను వివాహముచేయు వాడుకయు అధికముగాగలదు. ఈ దురాచారమును [illegible] శాసనమొకటి నిర్మింపబడియుండెను. [illegible] బరోడా మహారాజాగారు [illegible] ఇట్లు వివరించుచున్నారు. [illegible] సాంఘిక శాసనములను [illegible] ప్రభుత్వమును [illegible] తగినన్ని చట్టములను [illegible] సాంఘిక శాసనములను చేయుటయు [illegible] సాంఘిక శాసనములను చేయుటయు [illegible] క్రొత్తచట్టములను [illegible] కలుగుచున్నారు ".

బరోడాలో గ్రామవైద్య సౌకర్యములు

బరోడా సంస్థానములో [illegible] సంవత్సరముల క్రింద గ్రామములకు వైద్యసౌకర్యము ఏర్పరచుటకై [illegible] ఆచరణయందుంచబడెను. అప్పుడు [illegible] ఏమేమి అవసరము [illegible] కేంద్రములేర్పడుచుండెను. ఇప్పుడు [illegible] పనిచేయుచున్నట్లు [illegible] అధికారులు [illegible] గ్రామవైద్యాలయములు [illegible] అభివృద్ధి చేయదలచియున్నారు.

వర్ణభేదములేసివేయుటకై విన్నపము

భావనగరు సంస్థానప్రభువుగారికి [illegible] సంస్థానములో వర్ణభేదములవలన ప్రజలలో సోదరభావము [illegible] బరోడా సంస్థానములో చేసినరీతిగనే శాసనము [illegible] ప్రార్థించుచు విన్నపములంపిరి.

వింతలు విశేషములు

[illegible]

[illegible]

భార్యనాగటికి కట్టెదున్నెలు

[illegible]

ఆమెరికా విష వైద్యము

[illegible]

పటికిన తేలును ప్రాణంగి వచ్చుట

[illegible]

పగటిపూట నక్షత్రములు

[illegible]

మంటలలో సుందరముఖము

[illegible]

తనంతట పనిచేయు మోటారు కారు

[illegible]

[illegible]

[illegible]

కుక్కల హోటలు

[illegible]

[illegible]

గోలకొండపత్రికా కార్యాలయమున వెలకుదొరుకు గ్రంథములు

హిందువుల పండుగలు	1-8-0
ఉచ్ఛల విషాదనాటకము	0-12-0
శిశురక్షణ	0-12-0
కృష్ణార్జున సంవాదము	0.6-0
సంఘోద్ధరణ	0-6-0
కర్నూలురాజ వంశావళి	0.2-0
కృష్ణాలహరి	0-1-0
సుధాలహరి	0-2-0
జీడికంటిరామ శతకము	0-1-0
బమ్మెరపోతనామాత్యవిజయము (హరికథ)	0-1-6
తిప్పన్న చరిత్ర	0-0-6
రఘునాథ	0-1-6
చారుమీనారు	0.1-0
పంచముల చరిత్ర	0 8.0
వాలీకల్దారు జంత్రి	0 2.0
శాల్తు కుబూలియ్యతులు 100 కి	2-0-0
ప్రాంసరీనోట్లు ,,	2-0-0

వలయువారు—

గోలకొండపత్రికాలయము త్రూపుబజారు

హైదరాబాదు (దక్కన్).

వర్తకులకు లాభము

గోలకొండ పత్రికయందు ప్రకటన వేయించి మీవ్యవహారమునందు లాభముపొందుడు ఈపత్రిక నిజాంరాష్ట్రమునందంతటను బ్రిటిషిండియాయందును విరివిగాప్రచారముచేయుచున్నది ప్రకటనరేట్ల వివరములకు — "మేనేజరు గోలకొండపత్రిక హైద్రాబాదు, అని వ్రాయుడు

REG No. N 45 Reg. No M. 2[illegible]

STAMP

Printed and published by G. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad Editor K. Balakrishna Reddy